

Miljöpartiet de grönas förslag till
mål och budget
för Järfälla kommun 2024

Innehållsförteckning

Förslag till beslut.....	3
Budgetförklaring.....	5
Inriktningar och uppdrag.....	10
God välfärd.....	10
Attraktiv arbetsgivare.....	11
God ekonomi.....	11
Hållbar utveckling.....	12
Resultatbudget 2024.....	14
Nämndernas ansvarsområden och driftbudgetar.....	14
Kommunstyrelsen.....	14
Barn- och ungdomsnämnden.....	15
Kompetensnämnden.....	15
Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden.....	16
Socialnämnden.....	16
Äldre- och omsorgsnämnden.....	17
Familjerättsnämnden.....	17
Tekniska nämnden.....	18
Miljö- och bygglovsnämnden.....	18
Investeringsbudget.....	19
Balansbudget.....	20

Förslag till beslut

Beslut som fattas av kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige fastställer nämndernas och kommunstyrelsens kommunbidrag i enlighet med Miljöpartiet de grönas förslag.
2. Kommunfullmäktige fastställer kommungemensamma inriktningar och uppdrag som riktas till nämnder i enlighet med Miljöpartiet de grönas förslag.
3. Kommunfullmäktige uppdrar åt nämnderna, bolagen och kommunstyrelsen att utifrån inriktningarna ta fram mål som bidrar till inriktningarnas andemening. Nämnd- respektive bolagsmålen ska redovisas i verksamhetsplanerna.
4. Kommunfullmäktige fastställer Järfälla kommuns styrmodell reviderad 2023, se bilaga 1 i kommunstyrelsens förslag.
5. Kommunfullmäktige fastställer resultatbudget, investeringsbudget, exploateringsbudget och balansbudget 2024 samt plan för 2025-2026 i enlighet med Miljöpartiet de grönas förslag.
6. Kommunfullmäktige beslutar att ge nämnderna i uppdrag att prioritera bland investeringarna inom de budgetramar fullmäktige beslutar om.
7. Kommunfullmäktige fastställer skattesatsen till 19,39.
8. Kommunfullmäktige bemyndigar kommunstyrelsen att göra erforderliga tekniska justeringar i styrelsens och nämndernas drift- och investeringsbudgetar.
9. Kommunfullmäktige bemyndigar kommunstyrelsen att uppta långfristiga lån till ett tak om 5 800 miljoner kronor 2024.
10. Kommunfullmäktige beslutar att borgensavgiften fastställs till 0,37 % för Järfällahus AB.
11. Kommunfullmäktige beslutar att borgensavgiften fastställs till 0,43 % för Järfälla Nya Badanläggning AB.
12. Kommunfullmäktige fastställer Järfälla kommuns avkastningskrav 2024 för Järfällahus AB till att resultatet efter finansiella poster ska uppgå till minst 5 procent av omsättningen, exklusive jämförelsestörande och extraordinära poster.
13. Äldre- och omsorgsnämnden läggs ner och dess ansvarsområden, budget och uppdrag övertas av socialnämnden.
14. Kompetensnämnden läggs ner och dess ansvarsområden, budget och uppdrag övertas av barn- och ungdomsnämnden samt socialnämnden.

Priser och taxor

15. Kommunfullmäktige fastställer priser för barn- och ungdomsnämndens pengstyrda verksamheter enligt sidan 33 i kommunstyrelsens förslag.
16. Kommunfullmäktige fastställer att tillämpning av den gemensamma länsprislistan för de olika programmen i den gemensamma gymnasiregionen i Stockholms län fortsatt ska gälla under 2024, se bilaga 18 i kommunstyrelsens förslag.
17. Kommunfullmäktige fastställer taxor och avgifter inom kompetensnämndens verksamheter enligt bilaga 4 i kommunstyrelsens förslag.
18. Kommunfullmäktige fastställer taxor och avgifter inom kultur-, demokrati- och fritidsnämndens verksamheter enligt bilaga 5 i kommunstyrelsens förslag.

19. Kommunfullmäktige fastställer priser för socialnämndens pengstyrda verksamheter enligt bilaga 6 i kommunstyrelsens förslag.
20. Kommunfullmäktige fastställer taxor och avgifter inom socialnämndens verksamheter enligt bilaga 7 i kommunstyrelsens förslag.
21. Kommunfullmäktige fastställer priser för äldre- och omsorgsnämndens pengstyrda verksamheter enligt bilaga 8 i kommunstyrelsens förslag.
22. Kommunfullmäktige fastställer taxor och avgifter inom äldre- och omsorgsnämndens verksamheter enligt bilaga 9 i kommunstyrelsens förslag, med justering utifrån Miljöpartiet de grönas förslag till driftbudget.
23. Kommunfullmäktige bemyndigar äldre- och omsorgsnämnden inför 2025 och framåt att vid behov justera avgifter avseende lunch, trygghetslarm, digital nattillsyn, korttidsboende/vistelse samt korttidstillsyn LSS i takt med pris- och kostnadsförändringar.
24. Kommunfullmäktige fastställer taxa för tillsyn av avfall från fritidsbåtar inom miljö- och bygglovsnämnden enligt bilaga 10 i kommunstyrelsens förslag.
25. Kommunfullmäktige fastställer taxa för tillsyn inom livsmedelslagstiftningen, ekologisk produktion och material i kontakt med livsmedel inom miljö- och bygglovsnämnden enligt bilaga 11 i kommunstyrelsens förslag.
26. Kommunfullmäktige fastställer taxa för trafikplaner, transportdispenser och dispens från lokala trafikföreskrifter inom tekniska nämnden enligt bilaga 12 i kommunstyrelsens förslag.
27. Kommunfullmäktige fastställer taxa för schakttillstånd inom tekniska nämnden enligt bilaga 13 i kommunstyrelsens förslag.
28. Kommunfullmäktige fastställer taxa för vissa upplåtelser av offentlig plats inom tekniska nämnden enligt bilaga 14 i kommunstyrelsens förslag.
29. Kommunfullmäktige fastställer taxa för undantag från kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt inom tekniska nämnden enligt bilaga 15 i kommunstyrelsens förslag.
30. Kommunfullmäktige fastställer reviderad VA-taxa enligt bilaga 16 i kommunstyrelsens förslag.
31. Kommunfullmäktige fastställer reviderad avfallstaxa enligt bilaga 17 i kommunstyrelsens förslag.

Följande beslut som tagits av kommunstyrelsen i samband i sitt förslag till mål och budget gäller även om det här budgetförslaget antas av fullmäktige:

1. Kommunstyrelsen bemyndigar kommundirektören att göra erforderliga tekniska justeringar i styrelsens och nämndernas drift- och investeringsbudgetar.
2. Kommunstyrelsen bemyndigar kommundirektören att uppta långfristiga lån till ett tak om 5 800 miljoner kronor 2024.
3. Kommunstyrelsen fastslår kommundemensamt område för intern kontroll.
4. Kommunstyrelsen fastställer personalomkostnadspålägget till oförändrat 39,3 %.
5. Kommunstyrelsen fastställer internräntan för 2024 till 2,5 %, en höjning från 1,0 % 2023.

Budgetförklaring

Världen och Järfälla står inför stora utmaningar. Vi har väldigt få år kvar på oss för att helt avskaffa vår klimatpåverkan. Våra vattendrag är förorenade, och delar av vår kommun är byggda på giftigt avfall. En massiv bostadsbrist skapar ett massivt utanförskap för fattigpensionärer, fattiga barnfamiljer, flyktingar som försöker hitta ett nytt liv i Sverige, kvinnor som flyr från våld i nära relationer, med flera, med flera. Gängen rekryterar våra unga och samhällets goda krafter har hittills inte lyckats med att hejda utvecklingen.

Nu måste vi lägga till en rad på den här listan med utmaningar, och det är regeringens underfinansiering av välfärden.

Förutsättningarna såg redan inte bra ut. Lågkonjunkturen lämnar kommunen med krympande skatteintäkter samtidigt som inflationen ökar dess kostnader, och osäkerheten i Järfällas kommande befolkningsutveckling spökar också. Men det är just i sådana tider som samhället inte kan backa undan. Det är när läget är svårt som Järfälla behöver vara där för sina invånare.

Tyvärr är det precis det som Sveriges regering har gjort. Backat undan. De så kallade "satsningarna" på välfärden i statens budget kommer inte i närheten av att täcka de massiva underskotten som vi står med i kommuner och regioner i år. Resultatet är en brun skatteväxling. Staten sänker skatten på miljöförstöring, sänker skatten för de som redan har det bra, och snålar med välfärden. Då får kommuner och regioner hantera underskottet med den inkomstkällan de har: en platt skatt på arbete.

Vi hade gärna sett det tvärtom. Högre skatter på miljöförstöring och förmögenheter. Lägre skatt på mat och på arbetande människors inkomster. En grön skatteväxling. Inte en brun.

Men vi kan inte skriva ett budgetförslag utifrån hypoteser om vad som hade skett med en grön regering. Vi har den verklighet som vi har, och för Miljöpartiet är analysen enkel: hellre genomföra skattehöjningen regeringen tvingat på oss än lägga de brutala nedskärningarna som hade varit priset för att undvika det. Hellre en höjning av den kommunala skatten än att skära ner på klimatet, miljön och välfärden – d.v.s. barnens framtid.

Järfällas styre har rätt att det behövs en samhällsoffensiv, men återigen är det inte det de har levererat på. Riktade satsningar på Järfällas mest utsatta skolor finns inte. En "satsning" på endast en miljon på förebyggande arbete kommer att försvinna i ett hav av nedskärningar. Massiva nedskärningar på park- och gata kommer att resultera i ett sunkigare, farligare Järfälla.

Och två år in i den nya koalitionens mandatperiod kommer miljö- och hållbarhetsbudgeten vara lägre än vid slutet av Alliansens tid. Inte bara justerat för inflation, utan i absoluta termer.

I den här budgeten presenterar Miljöpartiet de gröna ett motförslag som inte sticker under stolen med att läget är tufft, men som ändå tydligt prioriterar barnens framtid och samhällets mest utsatta. I det här läget kan vi inte backa och vara passiva, utan samhället måste stå pall för att säkerställa en framtid som våra barn kan längta efter.

Kostnadsuppräknig, effektiviseringar och skattesats

Precis som förra året måste vi ändå hylla den nya S-V-C-koalitionen för hur de redovisar för effektiviseringar och pris- och löneökningar. Det är ett betydligt mer transparent och ärligt tillvägagångssätt än hur tidigare styren rubricerade pyttesmå höjningar av nämndernas budget som "satsningar" när de inte ens räckte till att täcka för pris- och löneutvecklingen.

I vårt budgetförslag får förvaltningar en kostnadsuppräknig lika med styrets. Dock avvisar vi en hel del av styrets föreslagna effektiviseringar, speciellt där det gäller de drakoniska nedskärningarna på kommunstyrelseförvaltningens hållbarhetsarbete, samt även park och gata och fastighet under tekniska nämnden. Vi minskar även effektiviseringskraven på barn- och ungdomsnämnden, kompetensnämnden, kultur, demokrati och fritidsnämnden, och socialnämnden.

Mycket arbete har lagts både i år och i fjol på att identifiera möjliga nedskärningar och göra brutala bortprioriteringar bland investeringar. Sett till det kan vi konstatera att den skattesänkning som alliansstyret genomförde 2022 var korttänkt valflask som äventyrade välfärdens stabilitet och långsiktiga finansiering. Tillsammans med inflationen och regeringens bortprioriteringar på nationell nivå är läget mycket allvarligt i år. Vi tar den situationen på stort allvar och därför finns över 60 miljoner i effektiviseringar i vår budget. Där har vi fokuserat på de fall där det funnits tydliga och rimliga åtgärder att ta som är just effektiviseringar och inte nedskärningar.

Men det räcker inte till att täcka de hål vi har att fylla, och vi föreslår därför att skattesatsen höjs till 19,39, en nivå som ändå är långt under genomsnittet för Sverige (21,68 år 2023). Vi understryker att vi hade föredragit att de resurserna hade kommit från staten istället, men vi är övertygade om att medianjärfällabon prioriterar att vi tar ansvar här i Järfälla för våra barn och deras framtid.

Men ska vi kräva mer av våra skattebetalare, mer av våra tjänstepersoner, måste vi politiker samtidigt titta på våra egna arbetssätt och se hur vi kan jobba mer effektivt. Precis som tidigare år föreslår vi att äldre- och omsorgsnämnden läggs ner och att dess arbetsuppgifter tas över av socialnämnden. Tillskapandet av ett äldrenämnd har endast ökat den administrativa bördan för förvaltningen utan att ha något mervärde.

I år föreslår vi även att kompetensnämnden läggs ner och dess arbetsuppgifter omfördelas till dels barn- och ungdomsnämnden, och dels socialnämnden. Vi föreslår även att planutskottet, som hittills i år haft tre möten för att ta beslut i två planärenden sammanlagt, läggs ner åtminstone tills dess att det finns en volym av ärenden som rättfärdigar dess existens. Utöver detta föreslår vi en allmän sänkning av politikerarvoden med 1 miljon kronor.

Ledarskap för klimat och miljö

Nu lägger Järfällas S+V+C-koalition sin andra budget, och om den antas kommer hållbarhetsbudgeten under kommunstyrelsen vara 5 miljoner mindre än vid slutet av alliansperioden. Vår tids ödesfråga får alltså inte riktigt det ledarskap som vi hoppades på.

I vår gröna budget avvisar vi såklart den här nedskärningen. Istället satsar vi 4 miljoner så att ett nytt klimatkansli kan utveckla Järfällas koldioxidbudget till en handlingsplan som lever upp till våra åtaganden enligt Parisavtalet. Och den handlingsplanen ska vara pengasatt

så att vi kan vara ärliga gentemot väljarna om vad våra åtaganden kostar och huruvida våra satsningar idag räcker till att leverera på dem. Klimatkansliet får även en särskild investeringsbudget på 10 miljoner per år i tre år framöver som kan riktas till projekt som är nödvändiga för att leva upp till koldioxidbudgeten.

Koldioxidbudgeten gör ingen nytta i en byrålåda. Den ska sättas i arbete. Vi önskar även att klimatkansliet utvecklar kommunens beslutsprocesser så att beslut med klimatpåverkan prövas mot just koldioxidbudgeten. Det är för lätt för politiker att fastställa fina miljömål och sen högakttningsfullt strunta i dem. Den springnota som vi lämnar till våra barn måste upphöra.

Samtidigt som vi jobbar för att avskaffa vår klimatpåverkan måste vi rusta för de klimatförändringar som vid det här stadiet inte går att undvika. Därför får klimatkansliet även ett utökat ansvar att samordna kommunens klimatanpassningsarbete. De åtgärder som klimatanpassningsplanen identifierar som viktigast på kort sikt föreslår vi ska vara avklarade allihopa senast 2025.

Bland det viktigaste kommunen kan göra för klimatet är att underlätta för alla miljömedvetna järfällabor att få ihop vardagen på ett klimatsmart sätt. Under Järfällas pågående tillväxt har vi stora möjligheter att bygga den typ av stad som vi behöver. Men över 85 000 människor bor i det Järfälla som finns idag, med en infrastruktur som tyvärr alltför ofta utgår helt från bilen som norm.

En infrastruktur där bilen är utgångspunkten, och GC-vägar en bisak, bäddar för konflikter om det utrymme som finns. Att bryta vårt bilberoende är akut. Även om hårda prioriteringar måste göras i investeringsbudgeten ser vi inga verkliga besparingar med en långsammare implementering av gång- och cykelplanerna. I vår budget ökar vi tempot så att vi underlättar för järfällabor som vill göra klimatbra val, samtidigt som vi skapar en tryggare och trevligare trafikmiljö för alla, oavsett om de går, cyklar eller kör.

Den här frågan är extra känslig och viktig i närheten av skolor. Vi kan inte ha en ordning där föräldrar inte vågar låta sina barn gå eller cykla till skolan, och istället känner sig tvungna att köra dem. Därför riktar vi en satsning till tekniska nämnden för att föreslå åtgärder som skapar en tryggare trafikmiljö till, från och runt Järfällas skolor. Tekniska nämnden och kommunstyrelsen får även i uppdrag att utreda möjligheten till bilfria zoner i den omedelbara närheten av våra befintliga skolor, respektive planera för sådana zoner vid våra kommande skolor.

Kommunen har också ett stort eget ansvar för hur vi planerar för Järfällas tillväxt. Den stadsbyggnadspolitik som vi beslutar om idag kommer att forma våra livsmönster i decennier framöver. Det är väsentligt att planärenden under det kommande året ser till att återigen börja bygga en stad där det är möjligt att få vardagen ihop på ett klimatbra sätt.

Samtidigt som vi tar ansvar för hur vi bygger måste vi ta ansvar för den natur vi har. Sen vi lämnade styret 2018 har vi yrkat, motionerat, och uppdragit i våra budgetar om skyddsformer för fler områden i Järfälla kommun. Det var med lättnad att vi noterade att det tidigare högerstyret lade ett uppdrag om skyddsform för Hästa klack i sin budget för 2022. Men den lilla framstegen har fortfarande inte förverkligats. Vi hoppas att den här mandatperioden inte också kännetecknas av att ambitioner i naturskyddsfrågan dyker upp

endast vid valår. I den här budgeten uppdrar vi åt kommunstyrelsen att bilda naturreservat i Ängsjö.

Den miljöskuld som vi har i kommunen är betydligt större än så. Från förorenad mark, till förorenade vattendrag, till underfinansierad skötsel av naturreservat, så behöver Järfälla inte bara en samhällsoffensiv för våra sociala system utan även en samhällsoffensiv för vår natur och våra ekosystem. I vår budget får tekniska nämnden en satsning för att steppa upp kommunens naturvårdsarbete.

Järfälla får idag hantera många rester från forna tiders synder. Nu gäller det att se till att vi nu inte skapar några nya. Kommunens arbete med att minimera spridning av mikroplaster måste fortsätta och trappas upp. Likaså arbetet med att bli av med alla giftiga material från barnens miljöer. Tekniska nämnden får dessutom i uppdrag att utreda om det finns platser där halterna av hälsoskadliga partiklar är så höga att det finns behov av miljözoner. Sådana mätningar kan också användas för att kartlägga luftkvalitet på befintliga skolor och utvärdera lämpliga platser för nya.

Det börjar i skolan

Skolan står i centrum för lösningarna till så många utmaningar vi har framför oss. Det är glädjande att styret räknar upp elevpengen för pris- och löneökningar. Den ökningen matchar vi så klart. Men pris- och löneutvecklingen är endast en del av utmaningen som Järfällas skolor står inför idag. Vi gröna gillar mångfald även inom skolans område. Vi gillar när familjer får makten att bestämma vilken skola passar deras barn bäst. Men det nuvarande friskolesystemet, med nuvarande skolvalssystemet, har skapat några absurda effekter som en majoritet av Riksdagens partier dessvärre valt att blunda för.

Det är ingenting som vi kan åtgärda i Järfälla. Men kommunen står inte utan verktyg. Därför är vi mycket ledsna att styret inte föreslår någon satsning på den socioekonomiska fördelningen till skolor. Istället sprutas pengar jämnt över hela skolkoncernen oavsett behov. Våra skattepengar ska användas där de behövs mest. Att se till att alla Järfällas elever får en bra start i livet är så mycket mer än en satsning på utbildningen och grundläggande rättvisa för barnen. Det har synergieffekter i så många andra delar av kommunens utveckling. Därför lägger vi en kraftig höjning på 4,4 miljoner på den socioekonomiska fördelningen, en höjning med ca. 10 procent.

Vi byter också ut kommunens system för lokalkostnadsersättning, som ger friskolor mer ersättning när kommunen bygger nya lokaler. Vi får aldrig tillbaka de tiotals miljoner som slösats de senaste åren på kompensation till friskolors aktieägare för kostnader som de inte har. Men vi kan i minsta fall börja nu med att se till att Järfällas skattepengar går till kostnader som faktiskt finns för utbildning för våra barn. De besparingar som tillkommer från en faktisk lokalkostnadsreform föreslår vi ska läggas på den socioekonomiska fördelningen istället, för en total höjning av den budgetpotten med 11,9 miljoner eller ca. 27 procent. Det är ett samhällsoffensiv på riktigt.

Rusta för ett tryggt Järfälla

Övervakningskameror och väktare kan ibland göra en insats på rätt plats, i rätt utsträckning. Men politikens besatthet med dessa åtgärder gör att de glömmer bort de mest grundläggande delarna av en kommunal trygghetspolitik. En enig Riksdag jobbar för att Polisen ska få fler kollegor, men det arbetet spelar ingen roll om de socialsekreterare och

lärare som ska jobba med Polisen för att fånga upp ungdomar på fel spår i livet är slitna och överbelastade.

Därför är vi mycket bekymrade över hur socialnämnden behandlas i styrets förslag till budget. Vi minskar effektiviseringskraven med 3,7 miljoner jämför med styret för att lindra effekterna för barn och unga. Vi ökar även kraftigt styrets lilla satsning på förebyggande arbete från en miljon till 4,5 miljoner.

Vi glömmer inte heller bort skolans roll i det trygghetsskapande arbetet. Vi ser till att mer resurser hamnar där de behövs, med den tidigare nämnda förstärkningen av socioekonomisk fördelning till skolan. Så säkerställer vi att lärare har tid och kraft att hålla Järfällas elever på rätt bana i livet.

Kultur är bland det smartaste som man kan konsumera, närproducerat med låga utsläpp. Kultur är en satsning för barns utveckling till starkare, mer kreativa individer. Kultur är trevligare stadsmiljöer och trygga fritidsaktiviteter för våra ungdomar. Kultur-, fritids- och föreningsliv är dessutom viktiga delar av samhällets alla goda krafter som behöver rusta i tider som dessa.

Därför ser vi med stor oro på de "effektiviseringar" som styret lägger på kultur- demokrati och fritidsnämnden. 5,8 miljoner är 2,4 procent av nämndens totala budgetram, och vi har svårt att se hur det ska gå till utan att ha oönskade konsekvenser för det viktiga arbete som nämnden gör i våra ungdomars vardag. Därför har vi halverat det till en nivå som mer realistiskt kan ses som en effektivisering av arbete istället för nedskärning av verksamhet.

Men bland alla effektiviseringar i styrets budget finns det inga som är så extrema som de brutala, cirka 10-procentiga nedskärningarna på gata och park samt fastighet. Vi gröna tror inte att det är många Järfällabor som upplever att våra parker är onödigt prydliga, eller att våra skollokaler och äldreboenden är onödigt fräscha. Flera års politiska prioritering av att skapa ett fräschare, renare Järfälla för att öka den upplevda tryggheten uttraderas i och med det här budgetförslaget. Visst är det ekonomiska läget svårt, men vi gröna köper inte ens att sådana här åtgärder sparar pengar i verkligheten på lång sikt. Dels blir det kapitalförstörelse av våra fastigheter. Och dels kostar bristande underhåll för våra medborgare, i form av sunkiga centrum, halkskador, osv.

Därför decimerar vi de här effektiviseringskraven till en tiondel av styrets förslag. Sådana drakoniska åtgärder är inte att ta ansvar. Det är att låta bli att ta ansvar och lämna framtiden med notan.

För oss i Miljöpartiet de gröna är det klart: framtiden ska inte få några springnotor från oss. Vi tar ansvar idag. Så här vill vi bygga ett mänskligt och hållbart samhälle, i solidaritet med människor, miljön och kommande generationer.

*Patric Andersson
gruppledare, Miljöpartiet de gröna i Järfälla*

Inriktningar och uppdrag

God välfärd

Järfälla ska ge alla barn och unga en bra start i livet genom goda uppväxtvillkor och utbildning som bildar fria individer redo för arbetsliv och högre studier.

- Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att införa faktisk lokalkostnadsersättning till fristående skolor samt ta fram ett förslag på modell för nybyggnadspeng för Järfälla.
- Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att ta fram en aktuell och kostnadsberäknad plan för ombyggnation av förskolor för att nå Skolverkets rekommendationer om barngruppers storlek.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att i framtida förhandlingar om gymnasiepeng säkerställa att man beaktar löne- och prisutvecklingen.
- Kompetensnämnden ges i uppdrag att göra en översyn av arbetssätt och metoder inom kommunala aktivitetsansvaret med syfte att möta eventuellt ökat behov hos unga som varken arbetar eller studerar i och med en annalkande lågkonjunktur.
- Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att säkerställa att frukost erbjuds på samtliga grundskolor.
- Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att utreda hur skolpengen kan anpassas för att kompensera för andel legitimerade lärare.
- Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att starta upp skolsociala team som arbetar med problematisk skolfrånvaro.
- Socialförvaltningen ges i uppdrag att genomföra en kartläggning av barnfattigdom i Järfälla.
- Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att utvärdera hur utbudet av barn- och skolplatser bättre kan matchas mot behoven, samt vilka verksamhetsmässiga konsekvenser samt barnkonsekvenser olika åtgärder kan få. Uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige senast juni 2024.
- Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att utvärdera och uppdatera modellen för socioekonomisk fördelning i syfte att bland annat utöka förutsägbarheten i stödet och se till att fördelningen i största möjliga mån matchar behoven. Nämnden kan eventuellt återkomma med ett förslag på omfördelning av resurser från peng till socioekonomisk fördelning.

Järfälla ska erbjuda en meningsfull fritid och ett aktivt liv.

Järfälla ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i.

- Socialnämnden ges i uppdrag att i samverkan med berörda förvaltningar ta fram en handlingsplan för att motverka våld i nära relationer och motverka hedersrelaterat våld och förtryck. Handlingsplanen ska inbegripa en bredd av kommunens verksamheter. Uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige senast juni 2024.

- Socialnämnden ges i uppdrag att med utgångspunkt i de insatser som kommunen idag handhar, utreda behovet av och möjliga former för ett centrum mot hedersvåld och våld i nära relationer. Uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige senast juni 2024.
- Socialnämnden ges i uppdrag att i samverkan med kvinnojourerna ta fram ett förslag till flerårigt samverkansavtal avseende kvinnojourens öppna verksamhet där parternas expertis tas tillvara i gemensamma insatser och där långsiktig finansiering från kommunen ingår. Uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige senast juni 2025.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att i samverkan med berörda förvaltningar ta fram ett nytt program för ökad trygghet. Programmet ska bland annat inkludera perspektivet våldsbejakande extremism. Uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige senast juni 2024. (Uppdraget ligger kvar från föregående års Mål och budget)

Inga utsatta områden finns i Järfälla 2032

- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att i samverkan med berörda förvaltningar ta fram en strategi för att omvandla kommunens utsatta områden. Uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige senast juni 2024.

Järfälla ska vara en tillgänglig och seniorvänlig kommun som ger livskvalitet och gemenskap

- Socialnämnden ges i uppdrag att utreda en kontinuitetsbonus i ersättningssystemet.

Järfälla ska främja ett starkt näringslivsklimat

Attraktiv arbetsgivare

Järfälla kommun ska vara en arbetsgivare som man aktivt söker sig till, där man känner att man kan växa som medarbetare.

God ekonomi

Järfälla ska ha en ekonomi i balans på kort och lång sikt.

- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda lämpliga kvarter i Barkarbystaden för tomträttsprojekt.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att stärka samordningen av gemensamma funktioner inom kommunorganisationen i syfte att skapa en mer effektiv, ändamålsenlig och sammanhållen organisation. Uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige senast december 2025.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomlysna kommunens fastighetsbestånd med målet att bättre anpassa utbudet efter kommunens behov. Uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige senast december 2024.
- Kommunstyrelsen, barn- och ungdomsnämnden, kompetensnämnden, kultur-, demokrati- och fritidsnämnden, socialnämnden samt äldre- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att göra en genomlysning av nyttjandegraden av lokaler och där det är

möjligt anpassa lokalutbudet i syfte att öka effektiviteten. Uppdraget ska återspeglas till kommunfullmäktige senast december 2024.

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att lägga ner planutskottet.

Det ska inte förekomma fusk, slöseri eller oegentligheter i våra välfärdssystem.

Hållbar utveckling

Järfälla ska bli klimatneutralt

- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utveckla koldioxidbudgeten till en budgetsatt klimatfärdplan som håller sig inom ramen för Parisavtalets 1,5 graders-mål, och utifrån den nya klimatfärdplanen och nationella mål uppdatera kommunens miljömål och styrdokument.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram ett system för att bevaka den kommunala beslutsprocessen för att politiken ska få löpande återkoppling om hur dess beslut påverkar möjligheten att uppnå kommunens klimatplaner och mål.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta utreda om kommunens klimat- och miljöstandard för nybyggnation håller sig inom ramarna för koldioxidbudgeten, och i fall det inte gör det återkomma med ett förslag till ny modell.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att göra Järfälla ledande i arbetet med fastighetsnära återanvändning och återvinning vid planering av nya stadsdelar.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att pröva krav på gröna tak – med växtlighet och/eller solceller, vid all nybyggnation.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att pröva trähus i första hand vid all nybyggnation i kommunens regi, samt pröva krav på trähus vid all marköverlåtelse.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att fasa ut fossil plast och engångsprodukter i plast till förmån för bioplast, andra material eller flergångsprodukter i alla kommunens verksamheter.

I Järfälla ska den biologiska mångfalden öka och ekosystemtjänster stärkas

- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att bilda ett naturreservat i Ängsjö.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att återkomma till kommunfullmäktige med förslag på åtgärder för att stärka de biologiska spridningssambanden över E18 och Rotebroleden.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att ekologisk kompensation sker när mark med höga naturvärden tas i anspråk. I första hand ska alternativ placering alltid prövas.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att öka krontäckningsgraden till 45 % i alla kommunala centra samt bostadsområden.

Järfällabor ska få andas ren luft, dricka rent vatten och växa upp i giftfria miljöer

- Tekniska nämnden ges i uppdrag att undersöka om det finns platser i kommunen med förhöjda halter av hälsoskadliga partiklar och kvävedioxid samt om det finns behov av miljözoner på dessa platser.

I Järfälla ska det klimatsmarta, miljövänliga alternativet vara det enkla och det billiga

- Tekniska nämnden ges i uppdrag att öka och underlätta framkomligheten för fotgängare och cyklister vid byggavstängningar.
- Tekniska nämnden ges i uppdrag att ta fram och implementera en plan för att förbättra trafiksituationen på Barkarby handelsplats, med fokus på att stärka gång- och cykelinfrastrukturen till/från och inom området.
- Tekniska nämnden ges i uppdrag att ta fram och börja implementera en ny åtgärdsplan för att säkerställa en säker trafikmiljö för gående och cyklande barn runtomkring Järfällas skolor.
- Tekniska nämnden ges i uppdrag att genomföra Klimatanpassningsplanens punkt 8.1, de högst prioriterade åtgärderna på kort sikt under 2024-2025 och delrapportera till kommunfullmäktige januari 2025.

Järfälla ska ha levande stadsmiljöer, där det är trevligt att vistas och tryggt att gå och cykla

- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att möjliggöra för uteserveringar året runt.
- Tekniska nämnden och kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda möjligheten till bilfria zoner i den omedelbara närheten av våra befintliga skolor och planera för sådana zoner vid våra kommande skolor

Järfälla ska vara jämlikt och inkluderande där alla medborgare ska vara integrerade och demokratiskt delaktiga att utforma samhället

- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram ett system för jämställdhetsbokslut.

Nollvision mot diskriminering och utanförskap

- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att göra en översyn av kommunens arbete med de mänskliga rättigheterna. Syftet är att undersöka vilken mån perspektivet tillgodoses i den kommunala verksamheten samt identifiera förbättringsåtgärder. SKR:s skrift Mänskliga rättigheter på lokal och regional nivå bör vara en utgångspunkt. Översynen ska i ett andra steg utmynna i ett program. Syftet med programmet ska vara att vägleda i arbetet med att säkerställa respekt, skydd och främjande av mänskliga rättigheter i den dagliga kommunala verksamheten. Uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige senast juni 2024.

Resultatbudget 2024

mnkr	2023 prognos	2024 budget	2025 plan	2026 plan
Verksamhetens intäkter	3 004,6	2 841,1	3 318,9	3 431,1
Verksamhetens kostnader	-7 722,4	-7 565,9	-7 839,2	-8 179,5
Avskrivningar	-360,0	-375,7	-409,3	-444,0
Verksamhetens nettokostnad	-5 077,8	-5 100,5	-4 929,6	-5 192,4
Skatteintäkter	4 291,1	4 551,6	4 777,3	4 983,6
Utjämnings- och generellt statsbidrag	1 103,8	1 087,7	1 093,2	1 328,2
Verksamhetens resultat	317,1	538,8	940,8	1 119,4
Finansiella intäkter	92,9	37,2	39,5	39,5
Finansiella kostnader	-274,3	-261,1	-254,2	-275,4
Årets resultat	135,7	314,9	726,1	883,5
Varav exploateringsresultat	56,4	333,5	726,1	783,5
Verksamhetsrelaterat resultat	79,3	-18,6	0,0	100,0
Resultat i % av skatter	1,5%	-0,3%	0,0%	1,6%

Nämndernas ansvarsområden och driftbudgetar

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens ansvarsområden fastställs i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Kommunstyrelsens driftbudget	mnkr
Budgetram 2023	329,1
EU-valkansli	1,3
Brandkåren Attunda	1,8
Pris- och löneökningar	4,3
Jakobsbergslyftet	2,5
Ramväxlingar och ökad internränta	7,3
Effektiviseringar, styrets nedskärning på hållbarhet mm avvisas	-16,2
Nedskärning väktare	-3,0
Klimatkansliet, bl.a. utveckla koldioxidbudgeten och snabbare implementering av klimatanpassningsplanen	4,0
Arvodesminskning	-1,0

Effektivisering på politiken, nedläggning planutskottet	-1,0
Budgetram 2024	329,1

Barn- och ungdomsnämnden

Barn- och ungdomsnämndens ansvarsområde fastställs i enlighet med kommunstyrelsens förslag, med tillägget att nämnden övertar den delen av kompetensnämndens ansvarsområden, uppdrag och budget som berör utbildning.

Barn- och ungdomsnämndens driftbudget	mnkr
Budgetram 2023	1887,8
Uppräkning, barn- och elevpengen	48,7
Ökad socioekonomisk fördelning till skolor utifrån behov: höjning med 4,4 mnkr (ca. 10%) samt omfördelning av 7,5 mnkr från faktisk lokalkostnadsreform	11,9
Volymförändringar	14,9
Tilläggsbelopp och övriga ersättningar	13,0
Ökade lokalkostnader	12,6
Ökad internränta och ramväxling	26,4
Samarbete skola, socialtjänst, polis och fritids	0,6
Effektiviseringar (styrets effektivisering minskas med 3 mnkr, nedskärning på musikklasser och Språkcentrums förskoleverksamhet avvisas)	-7,5
Avgiftshöjning fritidshem	-0,8
Faktiskt lokalkostnadsreform	-7,5
Gratis skolfrukost	1,7
Budgetram 2024	2001,8

Kompetensnämnden

Kompetensnämnden läggs ner. Den delen av dess ansvarsområden, budget och uppdrag som berör utbildning läggs under barn- och ungdomsnämnden. Den delen av dess ansvarsområden, budget och uppdrag som berör arbetsmarknadsfrågor läggs under socialnämnden.

Kompetensnämndens driftbudget	mnkr
Budgetram 2023	492,1
Elevpeng	12,7
Volymförändringar	-5,5

Dyrare programsammansättning	7,0
Pris- och löneökningar	1,2
Ökade lokalkostnader	0,4
Ökad internränta och ramväxling	-0,3
Samarbete skola, socialtjänst, polis och fritids	0,3
Utökat ansvarsområde kring dimensionering inom gymnasieskolan och vuxenutbildning	0,4
Styrets effektivisering (-4,1) minskas pga att nedskärning på studie- och yrkesvägledning för unga avvisas	-3,1
Kompetensförvaltningen delas upp och respektive del slås samman med socialförvaltningen och barn- och ungdomsförvaltningen	-5,0
Budgetram 2024	500,2

Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden

Kultur-, demokrati- och fritidsnämndens ansvarsområden fastställs i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Kultur-, demokrati- och fritidsnämndens driftbudget	mnkr
Budgetram 2023	244,5
Pris- och löneökningar	5,5
Ökade lokalkostnader	5,7
Ökad internränta och ramväxling	8,0
Projektering av ny ishall och olika förstudier	4,2
Samarbete skola, socialtjänst, polis och fritids	0,6
Styrets effektiviseringskrav halveras	-2,9
Budgetram 2024	265,6

Socialnämnden

Socialnämndens ansvarsområden fastställs i enlighet med kommunstyrelsens förslag, med tillägget att den övertar äldre- och omsorgsnämndens ansvarsområden, budget och uppdrag, samt de delar av kompetensnämndens ansvarsområden, budget och uppdrag som berör arbetsmarknadsfrågor.

Socialnämnden driftbudget	mnkr
Budgetram 2023	376,8

Pris- och löneökningar	8,0
Ökade volymer	11,7
Volymer, försörjningsstöd	-0,6
Genomsnittstiden för bistånd minskas	-2,8
Förebyggande insatser, särskilt för barn och unga, samt stöd till utsatta för våld i nära relationer	4,5
Statsbidragsförändringar	0,3
Lokalkostnader och förstudie lokalanpassningar	1,8
Ökad internränta och ramväxling	-4,0
Samarbete skola, socialtjänst, polis och fritids	0,6
Styrets effektiviseringskrav (-11,2 mnkr) minskas för att minimera negativ påverkan på barn och unga	-7,5
Budgetram 2024	388,8

Äldre- och omsorgsnämnden

Äldre- och omsorgsnämnden läggs ner och dess ansvarsområden, budget och uppdrag övertas av socialnämnden.

Äldre- och omsorgsnämndens driftbudget	mnkr
Budgetram 2023	1300,8
Pris- och löneökningar	53,6
Ökade volymer, ÄO	6,4
Minskade volymer, FO	-3,0
Linden och Lönnen till kommunal regi	2,6
Lokalkostnader, förstudier och utrangeringar	12,7
Ökad internränta och ramväxling	4,8
Ökade intäkter från taxor och avgifter	-7,0
Minskade statsbidrag	22,0
Effektiviseringar	-14,9
Avveckla äldrenämnden	-3,0
Budgetram 2024	1375,0

Familjerättsnämnden

Familjerättsnämndens ansvarsområden fastställs i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Familjerättsnämndens driftbudget	mnkr

Budgetram 2023	5,9
Pris- och löneökningar	0,1
Volymförändringar	0,1
Effektiviseringar	-0,2
Budgetram 2024	5,9

Tekniska nämnden

Tekniska nämndens ansvarsområden fastställs i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Tekniska nämndens driftbudget	mnkr
Budgetram 2023	278,8
Ökad kapitaltjänst gata och park	15,0
Ökade driftkostnader gata och park	4,7
Ökad internränta för gata och park	33,0
Pris- och löneökningar	6,3
Medel för driftprojekt	-3,6
Färre förstudier	-1,6
Översyn av taxor och avgifter	-1,1
Styrets effektiviseringskrav på gata och park (23,0 mnkr) decimeras	-2,3
Ramväxlingar	7,4
Ökade medel till fastighetsverksamhet pga att högkostnadsskydd utgår, inflationsuppräknings. Styrets effektivisering på fastighet minskas från 18,8 till 1,9 mnkr	40,1
Ytterligare effektiviseringar	-3,5
Ramökning för nya uppdrag (snabbare cykel- och gånginvesteringar, handlingsplan för säkra skolvägar), samt ökning av mobila miljöstationer och naturvård	4,0
Budgetram 2024	377,2

Driftbudgeten för tekniska nämndens avgiftsfinansierade verksamhet fastställs i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Miljö- och bygglovsnämnden

Miljö- och bygglovsnämndens ansvarsområden fastställs i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Miljö- och bygglovsnämndens driftbudget	mnkr
Budgetram 2023	13,6
Pris och löneökningar	1,8
Volymökning	0,1
Ramväxling	-0,2
Taxeökningar, tillskott och minskning	-1,8
Effektivisering	-0,2
Budgetram 2024	13,3

Investeringsbudget

Investeringsbudgeten fastställs i enlighet med kommunstyrelsens förslag med följande tillägg:

Investeringsbudget Ändringar jämfört med kommunstyrelsens förslag	2024 mnkr	2025 mnkr	2026 mnkr	2027 mnkr
Tekniska nämndens investeringsram ökas för att möjliggöra snabbare implementering av gång- och cykelplanerna	10,0	10,0	10,0	0,0
Särskild investeringspott under KS för insatser för att uppfylla klimatfärdplanen	10,0	10,0	10,0	0,0
Summa, ändringar jämfört med kommunstyrelsens förslag	20,0	20,0	20,0	0,0

Balansbudget

	2023 prognos	2024 budget	2025 plan	2026 plan
<u>Tillgångar</u>				
Summa anläggningstillgångar	12 248,3	12 854,6	13 706,3	14 265,3
Summa omsättningstillgångar	1 084,6	1 074,6	1 070,0	1 065,0
Summa tillgångar	13 332,9	13 929,2	14 776,3	15 330,3
Eget kapital, avsättningar o skulder				
Eget kapital	4 503,4	4 818,3	5 544,5	6 427,9
därav årets resultat	135,7	314,9	726,1	883,5
Summa avsättningar	1 680,0	1 615,6	1 517,4	1 445,6
Summa skulder	7 149,5	7 495,3	7 714,4	7 456,8
S:a Eget kapital, avsättningar o skulder	13 332,9	13 929,2	14 776,3	15 330,3
Ansvarsförbindelse pensioner	1 295,7	1 337,8	1 276,3	1 198,4
Soliditet	33,80%	34,60%	37,50%	41,90%
Soliditet inklusive ansvarsförbindelsen	24,1%	25,0%	28,9%	34,1%